

Berättelsen om halvmodellen av Nordisk Kryssare 5 ½, EIGUN

Kvällens pubafton den 6 november 2015 inleddes med att Götas sekreterare Stefan Bergau kom in med en halvmodell av en Nordisk Kryssare samt ett inramat fotografi av 5 ½:an S25 EIGUN. Stefan hade precis denna dag hämtat dessa gåvor hos Eivor Rydholm, dotter till Birger och Lilly Rydholm.

Såklart måste man rota i arkivet (Götas gamla årsböcker) för att berätta om familjen Rydholm, om den Nordiska Kryssaren 5 ½, S25 EIGUN som Birger ägde vid den tiden, samt om halvmodellen.

Birger Rydholm var GSS ordförande åren 1954 till 1959. Om hans båt färder i 5 ½:an finns inte så mycket skrivet, däremot är hans stora insatser på Jungfruholmarna väl dokumenterade, framförallt drivet att bygga ett nytt klubbhus.

Citat av Birger Rydholm ur Årsboken 1958:

”När vårt nya klubbhus kommer på tal måste man tänka på mötet vi hade i Gotlandssalen år 1954.

Där gick diskussionernas vågor höga och det gjordes heroiska tag för att skjuta upp avgörandet men hur det nu var så blev det beslutat att ett nytt klubbhus skulle byggas och en kommitté utsågs. Ett av de viktigaste uppslag som kom fram var Ing. Olsens idé att vi skulle lämna projektet som tävlingsuppgift på Tekniska högskolans arkitektkurs, där hans son just gick. Professor Ahrbom hade vänligheten att förmedla det hela, och vi fick på så sätt kontakt med denne. Tävlingen gav oss många trevliga uppslag och vi fick en allsidig belysning av problemet. Tävlingen vanns av ark. Björn Cederström. Kommittén hade jämt att göra med att hitta på undanflykter samt nya och omöjliga förslag.” Birger drev igenom bygget och klubbhuset blev klart 1955.

Bigges kommentar efteråt:

” Att bygga hus åt sig själv det är en bagatell, men att bygga hus åt 400, det är mera snack och personliga förödmjukelser än det hela är värt. Det kommer man fram till som slutsats. Det är inte heller så skojigt att stanna bara i startgroparna. I alla fall så står huset nu på sin plats. Efteråt tycker en och annan: ”Tja, det var ju bra att det blev färdigt.” Nu är det så att Birger hade många supportrar, främst genom sin hustru Lilly.

”Ryamattan som hänger i klubbhuset är komponerad och knuten av

Lilly Rydholm. Det är 57 tusen knutar i den, och för hennes del har endast ett förbehåll gjorts när hon skänkte den till klubbhuset, när den inte får hänga kvar på sin plats – det kan ju bli nya idéer och strömningar, så skall den brännas upp i öppna spisen, ifall inte en närmare anhörig vill taga reda på den, i så fall har denne företräde.” Står det 1958.

Så bra att ryan fortfarande hänger där 2015!

Eivor berättar nu att Birger var en hänförd långfärdsskridskoåkare, som många andra Götamedlemmar var, och i helgerna var han hemifrån mest hela dagen. Därför hade Lilly tid på sig att knyta ryor.

Den som vill veta mera om den tiden i Göta kan söka information i Götas hyllor

i Stockholms stadsarkiv: <http://www.nad.ra.se> vilket betyder Nationell ArkivDatabas.

Skriv SE/SSA/2878 i sökrutan och Sök. Det blir träff på Götas handlingar som finns i Kungsklippan. Gå dit och låt dig bli inspirerad. Nu till Rydholms Nordiska Kryssare 5 ½, S25, EIGUN.

Som Eivor minns hämtades båten hos Bröderna Erikssons varv i Strängnäs 1948.

Inga dokument finns om vilka båtar Erikssons byggde vid den tiden eller vad EIGUN kostade. Däremot fanns uppgifter om konstruktören, Arvid Laurin.

Dimensioner och andra viktiga data finns på 5½:aförbundets hemsida <http://nordiskkryssare.org>.

S25 har haft flera ägare efter Birger. Som första beställare, står Kalle Byrin, Hudiksvall, Anna II. Troligen har Kalle inte löst ut båten från varvet.

EIGUN seglades av familjen Rydholm åren 1948 till 1958, troligen mestadels till Jungfruholmarna som var Birgers stora intresse och där det alltid fanns mycket jobb. Mellan åren 1952 och 1957 utgavs inga årsböcker, i brist på redaktörer och pengar.

Efter EIGUN blev Nål & Tråd båtens namn en tid. I stävens båda sidor finns utsirat en synål med iträdd sytråd, avslutad med knut. Eivor bekräftar att den inskriptionen fanns på EIGUN.

Såklart! Birger Rydholm var en framgångsrik affärsman i konfektionsbranschen, vem minns inte Rydholms herrekipering på St. Nygatan i gamla stan. Skrädderi och konfektion som passar seglare och gentlemän! Därav kanske Nål & Tråd.

5½-förbundets hemsida listar flera senare ägare till S25. Tyvärr är båten sedan år 2009 i Tyskland med namnet HUGIN, dessbättre i ett mycket fint skick.

Och nu till berättelsen om halvmodellen.

Om halvmodellen av EIGUN, som har en graverad silverplåt med inskriptionen:

EIGUN
KONSTRUKTÖR: Arvid Laurin
1948

vet vi ingenting annat än att det är en gåva av Eivor Rydholm år 2015 med önskemål att den hängs upp i klubbhuset på Jungfruholmarna. Likaså fotografiet av seglande S25 EIGUN.

Dieter

